

hertil, som hvert Aar, der er gaaet hen under mit Forhold til disse Sager som Kirkeminister, ja, jeg kan uden altsor megen Overdrivelse gjerne sige hver Dag, der gaar hen, giver mig en syldigere og fastere Overbevisning om, at det Forslag, som er stillet af Regjeringen, netop træffer det Rette. Det er af det ærede Mindretal med Hensyn til dette Punkt gjort den Bemærkning, at der kun i yderst sjældne Tilfælde vil kunne ventes Enighed opnaaet i Udvalget. Det forekommer mig nu virkelig at være urigtigt at ville fastholde denne Forestilling, naar Erfaringen paa det Bestemteste udviser, at den kommer tilstede i mangfoldige Tilfælde. Dette er jo en Erfaring, som Ingen kan have mere Leilighed til at gjøre end netop Kirkeministeren, og naar der ikke sjældent, men forholdsvis hyppigt indkommer Begjæringer om at erholde en vis Præst til Kalde, underskrevne af samtlige Menighedsmedlemmer, saa synes det virkelig, at man deraf kan drage den Slutning — selv om man ikke af andre Grunde maatte vente det — at det ikke vil blive noget sjældent Tilfælde, at der i et Menighedsudvalg kan tilveiebringes Enstemmighed — hvilket jo for Dvrigt ikke udelukker, at der kan være enkelte Medlemmer af Menigheden, som ikke ere enige dert, men som ere saa faa, at de ingen Indflydelse have kunnet faae med Hensyn til Valget af Udvalget. Jeg maa derfor bestemt fastholde som min Overbevisning, at saadanne Tilfælde, hvor der vil fremkomme Enighed fra Udvalgets Side, ville forekomme hyppigt, naar Udvalget er sig bevidst, at det derved er i Stand til at træffe en afgjørende Bestemmelse om, hvilken Præst der skal kaldes, og det er netop ogsaa derfor, at der fra andre Sider har været meget stærke Betænkeligheder ved at gaa ind derpaa. — Det lader sig jo ikke negte, at overfor den nuværende Tilstand, hvor Valget af Præsterne er lagt aldeles i Kongens og Regjeringens Haand, er det et Strid af ikke ringe Betydning, naar det bestemmes, at fremtidig skal Menigheden selv naar den er enig i Virkeligheden afgjøre Sagen. Det er en stærk Forandring i en Tilstand, som har bestaaet saa at sige saa længe, som vi have haft en Kirke, og

som i alt Fald har bestaaet saa længe, som vi have haft vor nuværende Forfatning, fra hvilken det ogsaa er en bestemt Afvigelse, og det synes mig derfor, at, naar man har den Tro — som jeg finder fuldkommen begrundet i den Erfaring, man har haft — at Enstemmigheden vil fremkomme ikke sjældent, men endog maaske til visse Tider hyppigt, saa kan det vel forstaaes, om man har betragtet det som noget betænkeligt, saaledes at opgive al Ret for Regjeringen til at kunne modsætte sig Valget. — Men, naar Mindretallet i sin Betænkning fortsætter saaledes, at „man, for at vække Interesse for Deltagelse i Menighedsudvalgets Valg, bør give dette en mere positiv Medvirkning end den blotte Ret til at udtale sig“, saa tror jeg virkelig ogsaa, at Mindretallet ikke der ret har opfattet Sagen, saaledes som den i Virkeligheden vil frembyde sig. Naar man taler om den blotte Ret til at udtale sig, saa ligger dert i det Mindste den Bitanke, at det saa at sige vil være at tale hen i Veiret, uden at der kommer videre Følger deraf; men jeg vil dog spørge, om det ikke, naar der saaledes i et af Menigheden valgt Udvalg har fundet en Forhandling Sted, og man der efter noie Overveelse og Prøvelse med et betydeligt Antal Stemmer ønsker En til Præst, er i højeste Grad sandsynligt, at man fra Regjeringens Side vil lægge den største Vægt derpaa. Jeg betragter dette som givet, og jeg tror, efter den Erfaring, som jeg har haft med Hensyn til, hvorledes man er gaaet frem i den Slags Sager, ikke, at nogen Minister vil kunne føle sig Andet end meget lettet ved — naar der i Dvrigt ikke er ganske særegne Grunde tilstede, som forhindre det — at kunne følge det Valg, som et overveende Antal af Menighedens Medlemmer maa antages at føle sig tilfreds med. Jeg tror derfor, at i de fleste Tilfælde — thi det er jo ingenlunde dem alle, da der, som sagt, efter min Overbevisning hyppigt vil forekomme Tilfælde, hvor Ministeren faar En tilbage, som er valgt ved Enstemmighed af Udvalget — vil en saadan Udtalelse fra Menighedsudvalget ikke være uden Betydning. Og jeg maa gjøre opmær-